

መርዛማ ሄምሎክ

Conium maculatum የፓርሰሊ ቤተሰብ

የመለያ ምክሮች

- ረዥም በየዓመቱ የሚታይ ዕጽዋት፣ በሁለተኛው ዓመት ከ 8 እስከ 10 ሜትር ያድጋል
- ደማቅ አረንጓዴ፣ የፈርን አትክልት የሚመስል ቅጠሎች ያሉት እና ጠንካራ ደስ የማይል የሻጋታ ሽታ ያለው
- የመጀመሪያ ዓመት ዕጽዋት በዝቅተኛ ጉብታዎች ውስጥ ያድጋል፣ ግንደች ቀይ-የወይን ጠጅ ቀለም ነጠብጣብ አላቸው
- በሁለተኛ ዓመት ግንደች ጠንካራ፣ ውስጣቸው ባዶ፣ ጸጉር አልባ፣ የጎድን አጥንት የሚመስሉ፣ ቀላ ያለ እና የወይን ጠጅ ቀለም ነጠብጣቦች ወይም ጭረቶች ያሏቸው ናቸው
- ረዥም የአበባ ዘንጎች ጃንጥላ የሚመስሉ ስብስቦች እና ጥቃቅን ነጭ አበባዎችን ያፈራሉ
- ዘሮች ከአበባ በኋላ በአረንጓዴ ቀለም ያለው፣ መዳዎ የሚመስሉ ጠንካራ እንክብልሎች ውስጥ ከጊዜ በኋላ ቡናማ ሆነው ይሰራሉ

ስነ-ህይወት

መርዛማ-ሄምሎክ በዘር ይሰራጫል። በመጀመሪያው ዓመት ወደ ጸጌረዳ የሚመስል ያድጋል (የለይሲ ቅጠሎች ግንድ ወደ መሬት ቅርብ ነው)። በሁለተኛው ዓመት ረዥም ግንድ እና አበባዎችን ያበቅላል። ከማርች እስከ ሜይ ባለው ጊዜ ውስጥ በፍጥነት ያድጋል እና በጸደይ መጨረሻ ላይ አበባዎች ያወጣል። በአንድ ተክል እስከ 40,000 ዘሮች ይመረታሉ። ዘሮቹ ከአትክልቱ አጠገብ ይወድቃሉ እናም በአፈር መሸርሸር፣ በእንስሳት በኩል፣ በዝናብ እና በሰው እንቅስቃሴ ይሰራጫሉ። ዘሮቹ በአፈር ውስጥ እስከ 6 ዓመት ሊቆዩ እና በሚያድጉበት ወቅት በሙሉ ማደግ ይቀጥላሉ።

ተጽዕኖዎች

ለሰዎች፣ ለከብቶች እና ለዱር እንስሳት በጣም መርዛማ ከመሆናቸው የተነሳ ከበሉዎቻቸው የመተንፈሻ አካላትን ሽባ በማድረግ ሞት ያስከትላሉ። በኃይል በፍጥነት በማደግ ተፈላጊ የሆኑት እጽዋትን ያጣብባል። ቀደም ብሎ ማደግ ይጀምራል እና ውስን የመኖ አቅርቦት ሲኖር በእንስሳት የመበላት እድሉ ሰፊ ነው። ይህ እጽዋት በተለይ ትንሽ ሲሆኑ ከካሮት ጋር በመመሳሰል ሊሳሳቱ ይችላሉ።

ስርጭት

የኢራሺያን (Eurasian) ዝርያዎች በመላው ሰሜን አሜሪካ ይገኛሉ። እነዚህ እጽዋቶች በኪንግ ካውንቲ ውስጥ ተስፋፍተዋል፤ በመንገድ ዳር፣ በተፋሰሱ አካባቢዎች፣ በሽለቆዎች፣ በእርሻዎች፣ በገንዳዎች እና ባዶ ቦታዎች ይገኛሉ። እርጥበታማ አፈርን እና ጸሐይ ያለበትን ቦታ ይመርጣል፤ ነገርግን ከደረቀ አፈር እና ጥላ ጋር መላመድ ይችላል።

ምን ማድረግ ይችላሉ

የመርዛማ ሄምሎክን ያስወግዱ እና መኖርያ ቤቱን ለሚጠቀሙ ለማንም ያስጠነቅቁ፤ በተለይም ለሰዎች፣ ለቤት እንስሳት፣ እና ለከብቶች ተደራሽ በሆኑ አካባቢዎች። ሁሉም የእጽዋት ክፍሎች ከተበሉ መርዛማ ናቸው፤ አልፎ ተርፎም የሞተ አገዳዎቹ ሳይቀሩ እስከ ሦስት ዓመት ድረስ መርዛማ ናቸው። ይህንን ተክል በሚይዙበት ጊዜ ሁል ጊዜ መከላከያ ልብሶችን (ጓንት፣ ረዥም እጅታ ያለው ልብስ) ይልቡ። መመረዝዎን ከጠረጠሩ እርዳታ ለማግኘት ወዲያው ይደውሉ። በሰውም ሆነ በእንስሳት ውስጥ ፈጣን የሕክምና እንክብካቤ ከተሰጠ በሄምሎክ የመመረዝ ሁኔታ ሊቀለበስ ይችላል። በሕዝብ መሬቶች እና መንገዶች ላይ ያሉ ቦታዎችን በተመለከተ ለኪንግ ካውንቲ አደገኛ አረም ቁጥጥር ፕሮግራም ሪፖርት ማድረግ ይችላሉ።

ክፍል B አደገኛ አረም፡ በሕዝብ መሬቶች እና መንገዶች ላይ ቁጥጥር ያስፈልጋል

መርዛማ-ሄምሎክ አረም ብሩህ አረንጓዴ ቀለም፣ የፈርን አትክልት የሚመስል ቅጠሎች እና የሻጋታ ሽታ አለበት።

ወፍራም፣ ጸጉር አልባ ግንደቹ ቀላ ያለ የወይን ጠጅ ቀለም ነጠብጣቦች ወይም ጭረቶች አላቸው።

ከአምስት የአበባ ቅጠሎች ጋር ትናንሽ ነጭ አበባዎች ስብስቦች በጸደይ መጨረሻ ላይ ይታያሉ።

ጥያቄዎች?

የመቆጣጠሪያ ዘዴዎች

መመሪያ፡-

ጻገት እና ረጅም እጅታዎች ያለው ልብስ ይልበሱ። አነስተኛ ለሆኑ ቦታዎች እጽዋቱን በመሳብ ወይም በመቆፈር ያውጡት። ስሩን በሙሉ ያስወግዱ። እጽዋትን ከያዙ በኋላ እጅዎን በደንብ ይታጠቡ። ውጤታማ ለመሆን ሁሉም ያደጉ እጽዋት መወገድ አለባቸው፤ ስለዚህ አዲስ ዘሮች አይመረቱም። ቦታውን ካጸዱ በኋላ የገለባ ሽፋን ይጨምሩ ወይም የሚፈልጉትን እጽዋት ይትከሉበት። ይህ በአፈሩ ውስጥ የሚገኙትን የመርዛማ የሄምሎክ አረም ዘሮች እንዳይበቅሉ ለመከላከል ይረዳል። ዘሮቹ አሁንም አዳዲስ ተክሎችን ሊያሳድጉ ስለሚችሉ የአበባ ጭንቅላትን መሬት ላይ አይተው። ከዛ ማዳበሪያ መስራቱ አይመከርም፤ ይልቁን የተጎተቱ ተክሎችን በፕላስቲክ መጣያ ሻንጣ ውስጥ ያስቀምጡ እና ወደ መደበኛው የቆሻሻ መጣያ ይጣሉ።

ሜካኒካዊ፡-

ጥንቃቄ፡- መርዛማ የሄምሎክ አረምን በሚቆርጡበት ጊዜ እየሰጠው መርዛቹ ወደ ሰውነት ውስጥ ሊገቡ ይችላሉ። መርዛውን ወደ ውስጥ የመተንፈስ አደጋ ለመከላከል ማጨድ ወይም አረም መቀረጥ አይመከርም። እንዲሁም የተከረከሙ ዕጽዋት ከስሩ እንደገና ተመልሰው ማደግ ይችላሉ።

ኪሚካላዊ፡-

የተጻፉትን መረጃዎች በትክክል ይከተሉ እና በቦታው ላይ ለመጠቀም ተገቢ እና ህጋዊ የሆኑ ምርቶችን ብቻ ይጠቀሙ። የአረም ማጥፊያ መድኃኒቶች በተጻፉት መረጃዎች ላይ የተገለጹትን ተመኖች በመጠቀም ብቻ መተግበር አለባቸው። በጸደይ ወቅት በቅጠሎች (ቅጠሎችን እና ግንዶች) ላይ ይርጩ፤ ከዛ ዘግይተው ለሚበቅሉ አረሞች በበጋው ላይ ሌላ የመርጨት ተግባርን ይከተላሉ። ለተሻለ ውጤት ዕጽዋትን ከማበባቸው በፊት ይርጩ። መርጨት ያደጉ እጽዋትን ዘር እንዳያፈሩ ላይከለክል ይችላል። ሳር በብዛት ላለባቸው አካባቢዎች ለምርጫ ሰፊ ቅጠላ ቅጠልን የሚያጠፉ ጸረ አረም ንጥረ ነገሮች እንደ ትራይክሎፕሮ (triclopyr) 2,4-D ወይም ሚትሳልፍሮን (metsulfuron) እንዲጠቀሙ እንመክራለን። የግላይፎሳት (Glyphosate) ምርቶችም እንዲሁ ይሰራሉ። ነገር ግን ሳርን እና ሰፋፊ ቅጠሎች ያልቀሩትን እጽዋትን ጭምር ይገድላሉ። የተረጨትን ዕጽዋቶች እስኪሞቱ ድረስ እንዳይቆርጡ። ዘሮች ወቅቱን በሙሉ መብቀል ይቀጥላሉ፤ ስለሆነም ሁሉንም እጽዋት ለማስወገድ እንደገና መድገም አስፈላጊ ነው። የኪሚካል ቁጥጥር አማራጮች በግል ለሚጠቀሙ፣ ለንግድ፣ እና ለመንግስት ኤጀንሲ ተጠቃሚዎች ሊለያዩ ይችላሉ። ለበለጠ መረጃ የጎጂ አረም ቁጥጥር ፕሮግራምን ያነጋግሩ።

ትናንሽ ዕጽዋት ካሮት ይመስላሉ፤ ነገር ግን ክፍሎቹ በሙሉ (ሥሮች፣ ግንዶች፣ አበባች፣ ዘሮች፣ ቅጠሎች) መርዛማ ናቸው። መከላከያ ልብሶችን ይልበሱ እና በጥንቃቄ ይያዙ።

ጠቃሚ እጽዋትን በማፈናቀል በፍጥነት ክፍት ቦታዎችን ይወርራል።

ቀጥሎ ከተዘረዘረው ጋር መረጃው ሊምታታ ይችላል፡-

የበረሀ ካሮት (Daucus carota) እና ሌሎች የፓርሲ ቤተሰብ አባላት የሆኑ እጽዋቶች፡ እንደ እንሰላል፣ ቼሬል እና ፎኒሎን ጨምሮ ከመርዛማ የሄምሎክ አረም ጋር ይመሳሰላሉ።

የበረሀ ካሮት ከመርዛሙ ሄምሎክ በጥቂት መንገዶች ሊለይ ይችላል። የበረሀ ካሮት በተለምዶ እስከ 3 ጫማ ብቻ ያድጋል፤ አረንጓዴ ግንዶቹ አናሳ ቅርንጫፎች ያሏቸው ጸጉሮች አሏቸው፤ እንዲሁም በበጋው ወቅት ወደ መጨረሻ አካባቢ ያብባል። በተቃራኒው፡ መርዛማው የሄምሎክ አረም እስከ 8 ጫማ ወይም ከዚያ በላይ ከፍታ ያድጋል፤ ቅጠሎቹ ጠንካራ የሻጋታ ሽታ አላቸው፤ እንዲሁም ጸጉር አልባ ግንዶቹ ቀላ ያለ ወይም የወይን ጠጅ ቀለም ነጠብጣብ/ጭረቶች አላቸው።

የበረሀ ካሮት (Queen Anne's Lace ተብሎም ይጠራል) ከመርዛማው የሄምሎክ አረም ጋር ስለሚመሳሰል ሰዎችን ያሳስታል።

በጸደይ መጀመሪያ ላይ ብሩህ አረንጓዴ ቀለም ያለው የሱሲ ቅጠሎችን ጉብታ ይፈልጉ። ትልልቅ ጉብታዎች በጸደይ ወቅት በኋላ ለማበብ እና ለመውለድ ኃይልን የሚገነቡ የሁለተኛ ዓመት ዕጽዋት ናቸው።

የበረሀ ካሮት ፎቶ፡ 043262911_01041673 / CC BY 2.0።
4.6.4.: NoxVfact-Poison-Hemlock-2008.indd